

Onderwerp

Omgevingswet stand van zaken

Kern mededeling:

Met deze mededeling wordt u geïnformeerd over ontwikkelingen rondom de invoering van de Omgevingswet landelijk, regionaal en binnen de provincie.

Landelijk

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft 17 december 2020 het ontwerp van een Koninklijk Besluit waarin als datum voor in werking treding van de Omgevingswet 1 januari 2022 is genoemd, aan de Eerste en Tweede Kamer gezonden. De Omgevingswet is niet controversieel verklaard. Een geactualiseerd overzicht van de kosten en baten van de Omgevingswet moet nog verschijnen. Er is een bestuurlijke Roadmap 2022 opgesteld om de vinger aan de pols te houden en zonodig bij te sturen op onder meer de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Regionaal

Binnen het Platform Omgevingswet Flevoland werken de overheden in Flevoland samen aan de invoering van de Omgevingswet. Gewerkt wordt aan verschillende afspraken om tijdig en adequaat als één overheid te kunnen werken onder de Omgevingswet. In 2021 worden concepten hiervoor getest en beproefd, onder meer door samen te oefenen met het werken met omgevingstafels.

Provinciaal

- Binnen de provincie worden de processen op de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet aangepast. Zo zal het college van Gedeputeerde Staten voor inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten aangeven wanneer zij de bevoegdheid van advies met instemming willen hebben als er initiatieven zijn die niet binnen een bestemmingsplan/omgevingsplan passen.
- Uw Staten hebben voor de zomer van 2020 de ontwerp Omgevingsverordening provincie Flevoland (omgevingsverordening) vastgesteld. Vanwege het later beschikbaar komen van de digitale standaard voor de verordening, wordt de planning aangepast en is vaststelling door uw Staten in oktober 2021 voorzien.
- Om uw Staten mee te nemen in de verschillende ontwikkelingen die voor invoering van de Omgevingswet nodig zijn, wordt een Statenleergang gegeven. De eerste sessie hiervan is op 10 februari 2020. Hiervoor ontvangt u apart een uitnodiging.

Mededeling:

Ontwikkelingen landelijk

Kosten en baten

In 2016 is tussen het Rijk en de koepels een financieel akkoord gesloten over de kosten en baten van de Omgevingswet. Op dit moment worden de kosten en baten van de Omgevingswet nader onderzocht. Een overzicht zou eerst na de zomer van 2020 bekend worden. De benodigde deelonderzoeken zijn echter nog niet alle afgerond. Het overzicht wordt nu in maart/april 2021 verwacht.

Het is echter al wel duidelijk dat de invoeringskosten voor de decentrale overheden hoger zijn dan in 2015-2016 was verwacht. Voor de gemeenten gaat het om een factor 8 hoger. Daarnaast is het de verwachting dat ook de structurele kosten van de Omgevingswet hoger liggen dan destijds was gedacht, waarbij het de

Registratienummer

2737203

Datum

3 februari 2021

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Smelik, C.W.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2737203

vraag is of er (tijdig) evenredige baten tegenover komen te staan. De gemeente Noordoostpolder heeft daarom met een motie bepleit dat de VNG het Rijk oproept om extra middelen beschikbaar te stellen als een budgetneutrale overgang niet haalbaar blijkt. Gemeenten willen niet inboeten op de doelen en de ambities die de wet nastreeft, maar ook de kosten daarvan niet afwentelen op inwoners en bedrijven. De begroting van gemeenten laat het niet toe om de extra financiële lasten hiervan op te vangen.

Deze motie is tijdens de Algemene ledenvergadering van de VNG met algemene stemmen aangenomen. Deze oproep van de VNG is mede aanleiding geweest voor twee moties die de Tweede Kamer in november heeft aangenomen. Hierin wordt de regering verzocht te voorkomen dat de Omgevingswet de decentrale overheden meer gaat kosten dan dat deze ze mogelijk wat oplevert.

Ook het IPO let op de kosten en baten. Provincies verwachten vooral baten te krijgen van de zogenoemde informatiehuisen natuur en externe veiligheid. Daarom wil het IPO dat deze informatiehuisen zo snel mogelijk op het Digitaal Stelsel worden aangesloten.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

In het najaar verscheen een tweede advies van het Bureau ICT-toetsing (BIT). Het BIT identificeert een aantal risico's ten aanzien van een tijdige en succesvolle invoering van de wet. Het doet 3 aanbevelingen:

1. Toon de werkbaarheid en beheersbaarheid voor alle partijen aan, door te valideren, testen en werkende onderdelen in gebruik te nemen. Verder vindt het BIT dat de gevolgen van verder uitstel van de Omgevingswet zwaarder wegen dan een compleet DSO bij inwerkingtreding.
2. Focus op afbouw en implementatie van het DSO op een basisniveau dat bij het in werking treden van de wet beschikbaar is.
3. De bestuurlijke ambitie te temporiseren totdat een stabiele basis is bereikt.

Mede naar aanleiding van dit advies heeft het Rijk met de koepels een bestuurlijke roadmap 2022 opgesteld om nadrukkelijker de vinger aan de pols te houden bij de ontwikkeling van het DSO en zonodig bij te kunnen sturen. Hierin is onder meer aangegeven dat de digitale standaard voor de omgevingsverordening naar verwachting vanaf het 2^e kwartaal van 2021 beschikbaar is. IPO en VNG hebben aangegeven dat er nog veel moet gebeuren, maar dat zij een voldoende niveau van het DSO bij inwerkingtreding haalbaar achten. Mocht dat onverhoopt niet het geval blijken, dan willen de koepels graag met het Rijk zoeken naar oplossingen. Bij het maken van de nadere afspraken is mede invulling gegeven aan de wens van het IPO om de informatiehuisen natuur en externe veiligheid zo mogelijk nog voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op het DSO aan te sluiten, dan wel in het jaar daarop.

Datum van inwerkingtreding

In november heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen, waarin de regering is opgeroepen om nog in december 2020 het Koninklijk Besluit met 1 januari 2022 als inwerkingtredingsdatum voor te hangen bij de Eerste en Tweede Kamer. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft 17 december 2020 het ontwerp van in het Koninklijk Besluit aan de Eerste en Tweede Kamer gezonden. De Eerste Kamer wil informatie over het DSO en de kosten, voordat zij inhoudelijk over het inwerkingtredings-KB besluiten.

Bij het vallen van het kabinet hebben IPO en VNG verzocht om de Omgevingswet niet controversieel te verklaren, zodat de voorbereidingen op de invoering voortgezet kunnen worden. De Tweede Kamer en Eerste Kamer hebben de Omgevingswet niet controversieel te verklaard.

Crisis en Herstelwet

In de mededeling van september 2020 (#2661087) zijn uw Staten geïnformeerd over de aanvraag van ons college bij de minister van BZK om toepassing van de Crisis en Herstelwet (CHW). De zogenoemde 23^e tranche van de CHW waarmee de mogelijkheid van een verordening verbrede reikwijdte wordt gecreëerd is in procedure gebracht bij de Tweede en Eerste Kamer.

Regionale ontwikkelingen binnen Flevoland

Binnen Flevoland wordt binnen het platform Omgevingswet Flevoland door provincie, gemeenten, waterschap, Rijkswaterstaat, Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek (OFGV), Brandweer en GGD samen gewerkt bij het invoeren van de Omgevingswet. Afgelopen jaar is er een concept-voorstel voor afspraken over vergunningverlening en het inrichten van omgevingstafels gemaakt, zo ook voor het geval de provincie een reactieve interventie kan inzetten. Deze afspraken zullen nog bestuurlijk worden voorgelegd.

Op verzoek van de gemeenten heeft de OFGV een voorstel geschreven hoe de gemeenten kunnen omgaan met de zogenoemde bruidsschat van het Rijk voor het omgevingsplan. In de bruidsschat staan de vergunningsplichten die het Rijk loslaat. Gemeenten hebben tot 2029 de tijd om deze bruidsschat om te zetten naar regels in hun Omgevingsplan. Het is daarbij aan de gemeenten om al dan niet vast te houden aan een vergunningsplicht voor de activiteiten die in de bruidsschat staan.

Samen met de ketenpartijen is bezien wat nodig is om de samenwerking onder de Omgevingswet beter vorm te geven. Dit heeft een concept-Samenwerkstatement opgeleverd dat besproken wordt met de directeurs van de verschillende organisaties die deelnemen aan het platform.

Komend jaar willen de ketenpartijen de concept-afspraken toetsen aan de praktijk en zal de digitale samenwerking bij vergunningverlening vorm worden gegeven.

Binnen de provinciale organisatie

Ook binnen de provincie krijgt de invoering van de Omgevingswet verder gestalte.

Aansluiten op het DSO

De provincie werkt aan het aansluiten op het DSO. Het Rijk heeft de standaarden voor het doen van aanvragen en meldingen en het maken van toepasbare regels (vragenboom voor een vergunningen-check) opgeleverd. De koppeling om vergunningsaanvragen en meldingen te kunnen ontvangen is gemaakt en wordt getest. De indieningsvereisten uit de Omgevingsverordening voor meldingen en omgevingsvergunningen zijn in concept omgezet in zogenoemde 'toepasbare regels'. Daarmee kunnen burger en bedrijf nagaan of zij voor hun initiatief een vergunning of melding van de provincie nodig hebben. Bij de definitieve Omgevingsverordening worden deze toepasbare regels nogmaals 'geijkt'.

Omgevingsverordening

Gedurende de besluitvormingsprocedure voor de ontwerp Omgevingsverordening werd bekend dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet met 1 jaar is uitgesteld tot 1 januari 2022. In de mededeling dd 26 mei 2020 (#2613222) hebben we u als volgt geïnformeerd over het effect van dit uitstel op de planning:

"Voor de planning richten wij ons op het zo snel mogelijk afronden van dit project, waarbij we afhankelijk zijn van de voortgang van het landelijke wetgevingsproces en het DSO. Vooralsnog lijken de digitale standaarden voor de omgevingsverordening in het eerste kwartaal van 2021 beschikbaar te komen om de omgevingsverordening digitaal vorm te geven. Ons voorstel is om aansluitend, in april/mei 2021, een beeldvormende ronde te hebben om met uw Staten te oefenen met het DSO. De omgevingsverordening leggen wij vervolgens voor de zomer van 2021 aan uw Staten voor ter vaststelling, waarna deze gelijktijdig met de Omgevingswet inwerking kan treden."

Het Rijk heeft nog niet de benodigde standaarden voor het opstellen van beleid en regels (de STOP/TPOD's) opgeleverd. Verwacht wordt dat in het 2^e kwartaal van 2021 de omgevingsverordening in de juiste digitale vorm kan worden gezet. Als gevolg hiervan schuift het oefenen met het DSO door naar augustus 2021 en is het vaststellen van de Omgevingsverordening door uw Staten voorzien in oktober 2021.

Omgevingstafels en statenleergang

Mededeling

Bladnummer

4

Registratienummer

2737203

Omgevingstafels en statenleergang

Om tijdig en integraal mee te denken met initiatieven van burgers en bedrijven, richten gemeenten zogenoemde omgevingstafels in. Om daar als provincie goed op aan te sluiten, moeten intern de processen worden aangepast. Ook zal de provincie duidelijker moeten aangeven in welke gevallen zij mee wil denken of 'advies met instemming' wil hebben bij initiatieven die niet binnen het bestemmingsplan/omgevingsplan passen. Daarvoor zal het college van Gedeputeerde Staten gevallen van provinciaal belang moeten aanwijzen.

De Omgevingswet wordt wel eens de grootste wetgevingsoperatie van na de Tweede Wereldoorlog genoemd. Feit is dat de Omgevingswet de rol, taak en werkzaamheden van de provincie op vele manieren raakt. Om uw Staten mee te nemen in de ontwikkelingen die nodig zijn voor het invoeren van de Omgevingswet wordt tot de zomer een leergang gegeven.

Onderwerpen die aan de orde komen zijn: geest en sturing, provinciaal belang, participatie en omgevingswaarden. Ook zal er geoefend worden met provinciaal belang. Mr. Trees van der Schoot treedt hierbij op als host en vraagbaak. De eerste sessie over geest en sturing is op 10 februari 2020. Hiervoor ontvangt u apart een uitnodiging.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Links

Motie over invoeringsdatum Omgevingswet

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z22771&did=2020D48240>

Moties over budget neutraal invoeren van de Omgevingswet en voldoende middelen voor het invoeren van de Omgevingswet

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z22773&did=2020D48242>

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z22777&did=2020D48246>

Route 2022

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/implementatie-wet/routeplanners/gezamenlijke-route-2022/route-2022-mijlpalen-weg-1-januari-2022/>